

Beyoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi

MARILÂS

İKİ AYLIK KÜLTÜR EDEBİYAT DERGİSİ SAYI:10 MART-NİSAN 2016

Fotoğraf: VEFA

İMTİYAZ SAHİBİ

Beyoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi
Adına Okul Müdürü
Mahmut Yelek

TETKİK EDEN

Ragıp Küçüker
Süleyman Ocakcı

EDİTÖR

Muhammed Musa Bakar
Mustafa Yasir Demirkol
Akif Akyıldız

KAPAK ÇİZİMİ

Furkan Türkyılmaz

YAZAR-ŞAİR

ABDÜLHADÎ - Abdülhadi Uysal
FUÂD - Fuat Sarı
MEYYİT - Said Akça
EFDAL - Nurullah Yusuf Ergür
MUŞTU - Akif Akyıldız
MİSAFİR - Mustafa Yasir Demirkol
RÜÇHAN - Rüşhan Ortayaturtmacı
HİÇKİMSE - Furkan Denizler
YAKUB - Ahmed Faruk Arslan
FELLAH - İsmail İkbal Ekici
VEFA - Zahid Emre Öndin
ÂKİF - Akif Sinan
ADEM - Enes Şamil Kiraz
ALEMDAR - Bilal Koşar
DİRİLİŞ ERİ - Fatih Tiftik
KAHRİMAN - Safa Kahriman
DİYARBEKRİ - Ahmed Tarık Aksan
HAFİZ - Muhammed Serdar Cevherli
TALHA - Ahmet Talha Türk
BERHUM - İbrahim Enes Niziplioğlu
NAKARE - Fatih Alibaz Dursun
PAŞALI - Yusuf Enes Karaman
VUSLAT - Osman Uslu
HAYALİ - Ömer Faruk Narin
EDİP EKREM - Melih Yasir Gürler
HALDUN - Salih Koç
MEKTUM - Şurahbil Yeten
ZİRÜH - Mert Sönmez

İditörden

Var olanla nispeten, yokluktan gelen...

Varlık ile şekil buldu kalemler, yokluk ile yok oldu düşünceler. Her yorum mürekkeple buluşunca ideolojiler oluştu. İdeolojiler varlığı bilmeye doğru pekçok yol buldu. Varlık ciddi mesele. Mahlâs Dergisi olarak bu sayımızda "varlık" üzerine durmaya gayret ettik. Kah varlığın ilk anlamı mevcudiyetten kah ikinci anlamı zenginlikten bahsettik. Gücümüzü, gücümüzün yettiğinin üstünde harcayarak bir eser ile belirdik.

Mahlâs dergisi onuncu sayısında varlık ile varoldu. Varlık ile siz değerli okurlarla buluştu. Bu süreçte bir hocamızın sözü aklımızdan hiç çıkmadı: "Varlığına bütün varlığını feda ettiğinin 'var'lığı var mı ki?" Evet var mıydı ki?

Varlık yanında Mahlâs Dergisi'nde, günümüz Ortadoğu'sunun içinde bulunduğu durumdan da etkilenilerek ecdadımızın hac yolculuğu güvenliği sağlansın diye Türkmen Dağı'na yerleştirdiği "Bayır-Bucak Türkmenleri" ve bölgenin zalimlerinden Rusya'nın "Politik Tarihi" üzerine çalışmalar yapıldı. Dergimiz "Mantık İlmine Dair Birkaç Not" ile taçlandırıldı. Ve yine günümüzde yönteminin önemsenmediği "sorgulama" sorunsalı "Ne Demiş Sokrates" çalışması ile okurlarımıza sunuldu.

Beyoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesinde Mahlâs Dergisi faaliyetimiz devam etmekte. Mezun, mensup herkes dergimahlas@gmail.com adresine eserlerini ulaştırabilir. Yazımı Necip Fazıl üstadın sözleriyle bitirmek istiyorum:

*Surda bir gedik açtık mukaddes mi mukaddes.
Ey kahpe rüzgâr artık ye yandan esersen es.*

AKİF AKYILDIZ

İçerik

Ölmüşüm...	09
Çakıl Taşlarından Dağlara	10
Varlıktır...	12
Mantık İlimine Dair Birkaç Not	14
Varlık	18
Girift Varlık Mefhumu	20
Dünden Bugüne Rus Politik Tarihi	24
Bayır-Bucak Türkmenleri	28
Varoluş Olgusu ve Medeniyet Tasavvuru	30
Ben...	32
Ne Demiş Sokrates?	34
Çelişki	38
Keynumet	40
Benim Gibi	45
Güven Paradoksu	46
Kardeşlik Bilinci	48
Devinim	50
Karamsar Ambiyans	51
Kimdir Var'da Olan	52
Mal Denilen Nedir Ki?	54
Ben Varım Arkadaş	59
Mâlum	60
Var Olan Ben Miyim	61

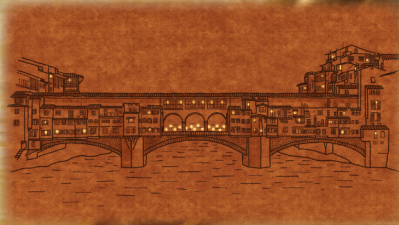
MANTIK
14

GIRİFT VARLIK
20

KEYNUNET
40

DEVİNİM
50

Ölmüşüm yok olmuşum
Evrene serdar olmuşum
Eskimiş bu günlerde
Dünlere seyyar olmuşum
Kırıp da her kemiğimi
Yağmura ferman olmuşum
Göçmeyen kuşlar gibi
Düşünmüşüm günlere
Geçmeyen kuşlar gibi
Başboş gecelerce
Keşkeler mışlar gibi
Biçare gecelerce
Hakikat kabilinde bir nasihat
Bulmuşum
Varla yok arasında
Yerle yeksan olmuşum

FUAD

ÇAKIL TAŞLARINDAN DAĞLARA

Elimizdeki küçük bir çakıl taşına bakarak koca bir dağın nasıl oluştuğunu anlayamadığımız gibi “Varlığı” da onun birer parçası olan nesnelere bakarak anlayamayız biz dahi sonuçta varlığın basit birer parçalarıyız. Çakıl taşına bakarak koca bir dağın nasıl olduğunu anlayamayız fakat onu analiz edersek, dağın nasıl olduğu hakkında bilgi elde edebiliriz.

İşte insanlığın varlığı anlama noktasında çektiği sıkıntı bundan kaynaklanmaktadır. Biz

-bütün şeyler- bir araya gelerek varlığı oluşturduğumuzdan, tek bir insan zihninin veyahut birkaçının bir araya gelerek varlığı açıklaması ve onu diğerlerine anlatması imkânsızdır.

Bu yüzden insanlık tarih boyunca varlık hakkında çeşitli fikirler ortaya koymuş ve kendi var oluşunun bir sonucu olan merak ve öğrenme açlığını bu şekilde dindirmeye çalışmıştır.

İnsanlık bir süre sonra “varlık” hakkında öyle bir noktaya gel-

miştir ki bırakın varlığı somut olarak açıklamayı, kendisinin sınırsız olduğuna inandığı düşünce kuvvetinin ve aklının dahi içinden çıkamayacağı karmaşık bir bulmacanın içine girmiştir.

Varlığın bu denli anlaşılmazlığı, insan zihninde her şeyi kapsayan ve topyekûn bütün varlığı içine alan bir varlık üstü varlığın olduğu fikrini uyandırmıştır yani yaratıcının varlığı.

Varlığı, onun parçalarının nasıl yorumladığını anlamak için, onların varlık hakkındaki ve onun yaratıcısı hakkında fikirlerinden birkaçını aktarmak bu noktada mantıklı bir hareket

olacaktır.

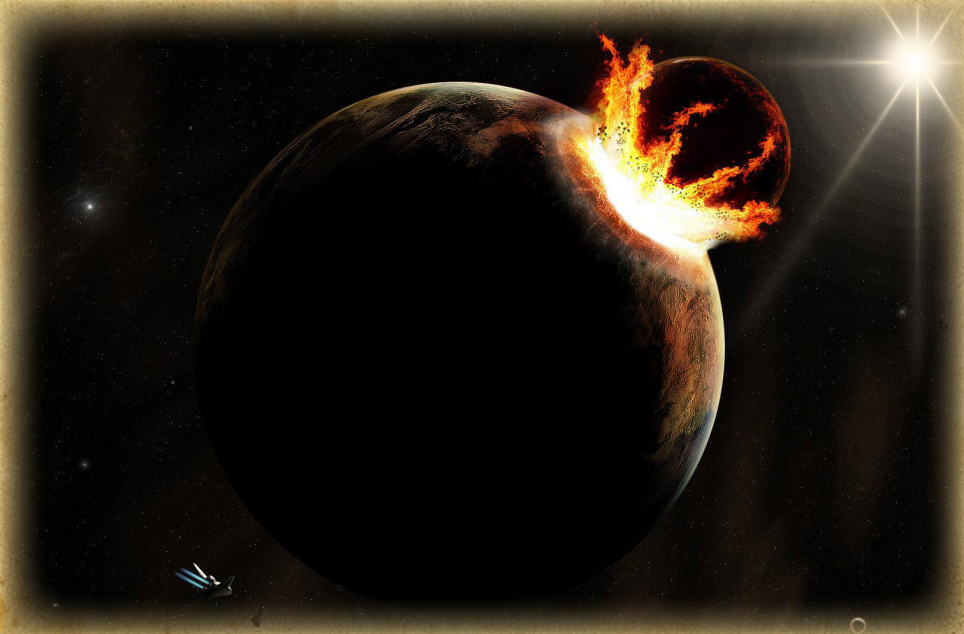
- *Lâ mevcûde illâ hû (O'ndan başka bir şey yoktur.)*
- *Heme ost (görünen herşey O'dur.)*

• *Fî külli şeyin lehû âyetun tedullu alâ enne hû vâhid (var olan her şeyde O'nun tek olduğuna dair bir delil vardır.)*

İşte ben de bu devasa varlığın küçük bir zerreciği olarak onu anlatmaktan ve açıklamaktan acizim. Bu anlattıklarım çakıl taşı hükmünde bile değildir.

Vesselam...

FELLAH

Varlıktır varlık derdinde sürünen
Varlıktır nefesine yenik düşen
Varlıktır Bab-ı âhirden geçemeyen
Varlıktır kendini dünyaya veren

Belki de varlık kendi içinde her şey olan
Belki de varlık her şey içinde kendini bulan

Samanyolunda nokta olduğunu bilmeyip
Kendini dağlarda taşıyıp
Göklere sığmayıp
Evrimi çözüp Allah ı bilmeyen

İbni sina gibi hekim olup
Hızır Ata gibi yollara koyulup
Tarık bin Ziyad gibi gemiler fethedip
Gönüllere sevgi tohumu ekmektir
Aslında varlık

KAHRİMAN

MANTIK İLMİNE DAİR BİRKAÇ NOT

Mantık kelimesi arapça kökenli olup n-t-k kökünden gelir. Düşünmek veya konuşmak manasında kullanılır. Zaten düşünceye nutk-u batın, konuşmaya da nutk-u zahir derler. Bu da aslında dil ile düşüncenin birbiriyle ne kadar ilişkili olduğunu gösterir. Hâliyle akli ilimlerle dil ilimleri de birbirleriyle çok yakından irtibatlıdır.

Mantık ilminin tanımı şöyle yapılır: “Kendisinin gözetilmesi; zihni, düşünürken hatadan koruyan normatif bir âlettir.” Bu tanımdan da anlaşıldığı üzere mantık ilmi doğru düşünmenin kurallarını ortaya koyan, bilinenlerden hareketle bilinmeyenleri bulmamıza yarayan bir alet ilmidir. Denilir ki nahiv ilmi nasıl dili hatalardan koruyorsa, mantık ilmi de düşünceyi hatalardan korur. Ancak onun alet olması, oduncunun baltası gibi değil, terzinin metresi gibidir. Yani bize

yeni bilgiler vermez, sadece düşüncemizin ve bilgilerimizin tutarlı olmasına yarar.

Mantık ilmi ilk defa Aristo tarafından tedvin edilmiştir. Aristoteles bu ilmi tedvin etmeden önce de insanlar doğru düşünebiliyorlardı ancak bunun kurallarını ortaya döken, kaleme alan Aristo olmuştur. Bu hususta mantık ilmini fıkıh usûlüne benzetirler. Zira fıkıh usûlü de ilk defa İmam Şafii tarafından tedvin edilmiştir ancak bu dönemden önceki fukahâ zaten bazı kaidelere göre kendi fıkıhlarını oluşturuyorlardı. Bu da o dönemde de fıkıh usûlü denen ilmin zihinlerde var olduğunu gösterir.

Her müdevven ilmin tedvin sebebi, o ilmi bilmeyen cahillerdir. Hâliyle mantık ilminin de tedvini sofistlerin tutarsızlıklarından kaynaklanmaktadır. Zira, sofistlerin bazı düşünceleri o kadar çelişkiliydi ki, onları kabul edip

düşünme faaliyetine devam etmek neredeyse imkansızdı. Örneğin sofistlere göre ortak hiçbir hakikat yoktur, dolayısıyla da hakikat ispat edilemez, her delil bir karşı delil ile çürütülebilir. Oysa bu gibi düşünceleri merkeze alarak hiçbir yere ulaşılamazdı. İşte sofistlerin bu tutumu; Sokrates, Platon ve Aristo'da, kavramları tanımlamanın, bilgiye/hükme sağlam dayanaklar bulmanın zorunlu olduğu, getirilen her delilin doğru olmayacağı, görünüşte sağlam gibi olsa da gerçekte aldatıcı nitelikteki delillerin tanınması gerektiği fikrini uyandırmıştı. O döneme baktığımızda sofistlerin tartışmalarda haklı çıkabilmek için kavramları ve delilleri çarpıttıklarını çokça görebiliriz.

İslam dünyası mantık ilmiyle ilk olarak 8. yüzyılın başlarında fethettikleri Suriye ve çevresinde karşılaştı. Fethedilen yerlerdeki Hıristiyanlar, Yahudiler ve İran'ın değişik dinlerine mensup insanlar, kendi inançlarını mantık ilmiyle müdafaa ediyorlardı. Müslümanların da kendi delillerini düzenlemesi, inanmayan insanlara akli olarak inançlarını ispat etmeleri gerekiyordu. Bundan dolayı Müslümanlar da, yine 8. yüzyılda, mantık eserlerini tercüme ederek mantık faaliyetlerine başladılar. Ancak asıl mantık çalışmaları Fârâbî (870-950) ile başlamıştır. Kendisi Aristo'nun birçok eserini tercüme ve şerh ederek İslam dün-

yasında tanınmasında önemli bir rol oynamıştır. Bu yüzden kendisine Aristo'dan sonra gelen ikinci öğretmen anlamında "Mualim-i Sanî" ünvanı verilmiştir. İslam dünyasında mantık ilminin cevazı etrafında birçok tartışma meydana gelmiş, kimi alimler mantık ilmiyle uğraşmanın haram olduğunu söylemişlerdir. Mantık ilmine karşı duranlar genel olarak, İslam düşüncesini yabancı etkilerden korumak, dinî ilimlerin ihmal edilmesini engellemek, zekâsı müsait olmayan kimseleri şüphelerden kurtarmak için böyle bir tavır benimsemişlerdir. Bu görüşlerin bazılarının mantık ilmini felsefedeki saçmalıkların, sapık görüşlerin bir parçası saymaktan, gayrı müslimlerden geldiği için önyargı ile yaklaşmaktan kaynaklandığı da söylenir. Sanırım bu noktada "İnsanlar, bilmediklerinin düşmanıdır." sözünü hatırlamak gerekiyor.

İmam Gazalî ise filozoflara yaptığı ağır eleştirilere rağmen mantık ilminin aslında bizim kelimelerinde de farklı ıstılahlarla var olduğunu, bunun doğru düşünmeye yarayan bir alet olduğunu ve bu ilmi öğrenmenin farz-ı kifaye olduğunu söylemiştir. Meşhur "Mantık bilmeyenin ilmine güven olmaz." sözü de hazrete aittir. Zaten mantık ilmini adlandırırken de mizan'ul-ulum (ilimlerin terazisi), mi'yar'ul-ulum (ilimlerin ölçüsü) ifadelerini kullanmıştır. Görüşleri İslam dünyasında

derin etkiler bırakmış, kendisinden sonra bu tartışmalar bitmemiş ancak mantık taraftarları baskın çıkmış ve mantık ilmi İslami ilimler için alet sayılmıştır. Bu hususta; yetenekli, zeki ve efendimiz'in (s.a.v) sünnetini uygulayan talebeler için caiz olduğu görüşü en yaygın ve doğru kabul edilen görüştür.

İlim; tasavvur ve tasdik olmak üzere ikiye ayrılır. Tasavvur; hüküm içermeyen "insan", "Ali'nin arkadaşı", "kapıyı kapat" gibi ifadelerin bilgileridir. Tasdik ise hüküm içeren, yanlış veya doğru diyebildiğimiz "Her canlı ölümlüdür." gibi ifadelerin bilgileridir. Mantık ilmi de tasavvurat başlığı altında ilk olarak kavramları (kavramların çeşitleri, beş tümel..) , sonra da tarifi (tarif nasıl yapılır); tasdikat başlığı altında ise ilk olarak önermeleri (hükümlü yargılar, çeşitleri...), sonra da kıyası (en az iki öncül-den bir sonuca ulaşma) ele alır. Tasavvurat bölümünün amacı tarif, tasdikat bölümünün amacı da kıyastır. Yani mantık ilmi dört bölümden oluşur. Bazıları buna kıyasın uygulama alanı olan beş sanatı (burhan, cedel, hitabet, şiir, safsata) ve lafızların delaleti bahsini de eklerler. Bu şekilde düşünürsek mantık ilmi toplamda on bölümden oluşur.

Günümüzde mantık ilmini okumanın gerekliliğini şöyle ele alabiliriz: İlk olarak, Yukarıda da bahsettiğimiz gibi mantık ilmi

zihni, hatalardan korur. İmam Gazali'nin de vurguladığı, önemsedığı mesele budur. Genelde mantık ilmiyle iştilal etmemiş biri bunu reddeder ancak mantıkla biraz olsun uğraşan kişi onun faydasını görür. Mantık ilminin zihni hatalardan korumasını, temel ilkelerinden biri olan "Özdeşlik" ilkesini⁽¹⁾ ihmal etmekten kaynaklanan bir mantık yanlışıyla biraz açıklayalım: Meşhur "Tanrı, kaldıramayacağı bir taş yaratabilir mi?" sorusu aslında bu ilkeye ters düşmektedir. Çünkü biz zaten Tanrı'nın tanımında "her şeye gücü yeten" kaydını düşünüyoruz. Her şeye gücü yeter diyorsak, gücünün yetmediği bir şey tasavvur edemeyiz ki onu yaratabilip yaratamayacağını soralım. Bu soru, kavramları açarak düşündüğümüzde "Her şeye gücü yetenin gücü yetmediği bir şey yaratmaya gücü yeter mi?" gibi kendisiyle çelişen bir soru haline geliyor. Bu soruyu sorabilmek için önce gücü yetmediği bir şey tasavvur edebilmemiz lazım ki yaratmaya gücünün yetip yetmediğini soralım. Zaten bunu tasavvur edebiliyorsak, bahsettiğimiz şey tanrı olmaktan çıkar. Aynı şekilde "Tanrı'yı kim yarattı?" sorusu da böyledir. Günümüzde genelde "Demokrasi", "Selefilik", "Din" kavramları üzerine yapılan tartışmalarda da bu hataya sık sık rastlarız.

Bunun yanında mantık ilmi insanlar arasında genel bir konuş-

ma, tartışma zemini oluşturur. İnsanlar birbirleriyle konuşurken anlaşabilmek için nasıl ortak bir dile ihtiyaç duyuyorlarsa, meseleler üzerine düşünürken, görüşlerini savunurken, karşı bir görüşü çürütürken de ortak akıl kaidelerine ihtiyaç duyarlar. İşte mantık ilmi aklın bu kaidelerini ortaya dökerek insanlar arasındaki bu etkileşimin sıhhatli bir şekilde gerçekleşmesini sağlar. Bu konuyu daha iyi açıklamak için ünlü filozof Epiktetos ile bir öğrencisi arasında geçen şu diyalog zikredilebilir:

-Mantığı ispat bilimi olarak niteliyorsunuz, öyleyse mantık okumanın gerekliliğini ispatlayınız.

-İspatımın bağlayıcı olduğunu nasıl bileceksiniz?

Gerçekten de bir ispatın bağlayıcı olması, bir bilgiden başka bir bilgiye nasıl ulaşılacağı, bir şeyi tanımlarken nelere ihtiyaç duyulduğu mantık ilminin meseleleridir. İnsanlar bu meselelerde ittifak etmelidirler ki bunların üzerine inşa edilen diğer mesele-

leri konuşabilsinler. Özellikle biz müslümanların İslam'ı insanlara anlatmak, en güzel biçimde açıklamak ve kafalardaki soru işaretlerini gidermek gibi bir görevi olduğu için mantık ilminin bu işlevi bizim için büyük önem taşımaktadır.

Son olarak da mantık ilmi ulemamız tarafından çok önemsenmediği için diğer bütün ilimlerde mantık ilminin ıstılahları, kaideleri çokça kullanılmıştır. Bugün özellikle İslamî ilimlerle uğraşan kimseler ilmi geleneğimizden hâli olmadıkları için mantık ilmini iyi ölçüde bilmelidirler. Aksi halde fıkıh, hadis, tefsir, kelim gibi ilimlerde bu kimselerin yanlış anlama veya anlayamama gibi istenilmeyen şeylerden uzak olmayacakları açıktır.

1-Özdeşlik ilkesi, bir şeyin kendisi olmasıdır. Yani bir kavram üzerinde düşünülüyorsa, bu düşünme faaliyetinin her yerinde kavramın aynı kalması gerekir. Tartışmalarda da iki tarafın da kullandıkları kavramdan kastettikleri şeyin aynı olması gerekir.

DİYARBEKİRİ

VARLIK

Varlığı anlamak isteyene,
Yokluktan bir yol geçer.
Bu yola girebilenler varlığı anlayıp gider.
Varlık yoklukla birdir. Birbirlerinin içinde gibidir.
Var olanı bulmak için, yok olana bakmak gerekir.
Bakmayı bilene,
Varı bulmak kolaydır.
Gördüklerimizin ise sırrı yok olmasıdır.
Varı anlayıp görebilen,
Yoktan da haberdar olur.
Bu ikisini anlayabilen
Bir ömür, âlim olur.

HİÇKİMSE

GİRİFT VARLIK MEFHUMU

İnsan:

Şu garip varlık...

Ayağının dibindeki değil de afa-
kın en derinindeki şeye mâlik
olma duygusunun çıkış kayna-
ğı...

İnsan, bildiğimiz; bilinmez meş-
hur..

Hani varlığı gaye edinip de var-
lıksız var olamayacağını düşün-
dükçe varlıklar âleminde daha
da kaybolan kâinat üzerinde,
arş'a gebe zerre...

Ve varlık:

Varlık ki; kullanmayı bileni yü-
celten, kullanıldığı yere göre yü-
celen.

Kiminin basamak, kiminin tek
maksud olarak var ettiği, haya-
liyle büyüttüğü ve tek celsede,
bir an meselesiyle öldürdüğü
mefhum...

Günümüzde çıkış anlamının
çok ötesinde, “belirsiz” bir “kav-
ram”...

***İnsan ve varlığın birleşip İn-
sanlığı yok ettiği bütün kav-
ramların deryası...***

“İnsan çok zalim ve çok nankör-
dür...” (İbrahim Suresi 34. Ayet)

Bundan yaklaşık on dört asır
evvel gönderilen kâinat kitabı
Kur'an-ı Kerim'de geçen “İnsan
çok zalim ve çok nankördür.”
cümlesi hem Kur'an-ı Kerim'in
evrenselliğini hem de insanlığın
tamahkârlığının, doyumsuzlu-
ğunun bin dört yüz yıldır süre-
 geldiğini bize açıklar...

Nasıl mı? :

Bilindiği üzere müşrikler İslâm'a
düşmanlardı ve bir türlü imân

etmek istemiyorlardı. Buradaki olay yani müşriklerin imân etmemesi bir taassup meselesinden çok İslâm'ın getirdikleriydi. Müslümanlıkta adalet, hak gözetme vardı. Bu müşriklerin eşrafına uymadığından imân etmiyorlardı. Bir başka hususda ise müşrikler kendilerini fakirlerle bir tutamıyordu. Eğer imân et-selerdi kutlu nebi ile aynı tabakaya inmiş, -buradaki maksut onları gözünden bakmak tabii ki... Yoksa Hz. Peygamber'in âlemlere rahmet olduğunu biz de biliyoruz ve her daim zikrediyoruz elhamdülillah- hatta Hz. Peygamber onlardan daha üstün olmuş olacaktı. Müşriklerin İslâm'ı tercih etmemelerindeki en büyük etken ise malda infaktı... Müşrikler, sahip olduğunun çoğunu halktan alıyor, halk aslında fakir değilken müşrikler halkı fakirleştiriyordu ve müşriklerin varlık, sahiplik isteği onları İslâm'dan ve sonsuz saadetten uzaklaştırıyordu.

Yukarıda geçen paragraftan hareketle Kur'an'ın evrenselliği şu cihette belli oluyor:

Günümüzdeki insan modeli yiyen, içen, büyüyen, gelişen ve en nihayetinde geldiği yere tekrar dönen bir varlıktır. İşin aslında ise yani kabataslak bakmak yerine merceği bir derece yükseltip daha detaylı baktığımızda ise ne yazık ki bu hayatın öyle ilerlediğini söyleyemiyoruz...

Kimi insan yiyip içip büyürken çoğu insan yiyemiyor, içemiyor. Buraya bir işaret bırakalım...

Kur'an gönderildiği vakit bir tamahkârlık vardı ortada şüphesiz lâkin Kur'an-ı Kerim'i evrensel yapan, indiği zamandaki insanların davranışlarından çok ileride yaşanacakları aktarmasıydı. İşte bu cihet Kur'an-ı Kerim'i evrensel kılyor.

İşaret bıraktığımız yerden devam...

Günümüzdeki "dünya düzeni sefaletini" dışardan anlamamak mümkün değil şüphesiz. Rasim Özdenören'in de dediği gibi: "Halen yedi milyara yakın insanın yaşadığı yeryüzünde, başka hiçbir ek faaliyete gerek duyulmaksızın mevcut nüfusun on mislini besleyebilecek seviyede bir üretim yapıldığı hâlde, milyonlarca insanın açlıkla pençeleştiği söylenirse ortada bir bozukluğun var olduğunu ileri sürmek için zeki olmak şart değildir."

Şahıslardaki hudud bilmez varlık isteği her ne olursa olsun bir yerden patlak verir muhakkak. Kişilerin yemesi, yedikçe midelerini büyütmesi, midesi büyüdükçe daha çok yemesi tabii ki bir yerde dengesizliğe yol açar...

Bunu basit bir örnekle, şöyle canlandırabiliriz zihinlerde...

“Altta kalanın canı çıksın”ı hepimiz biliriz. Birkaç kişinin birbirinin üstüne atlamasıyla veya çıkmasıyla olur. En üstteki kişinin 60 kilo olduğunu düşündüğümüzde alttaki ondan kilosuna oranla nasibini alır. En üstteki kişiyi 80 kg yaptığımızda alttakine uygulanan baskı kilonun artışıyla doğru orantılı olarak artacaktır.

Bu örneği işçi-patron ilişkisine uyguladığımızda durumun vehameti gün gibi ortaya çıkıyor. Patron en üstte oluyor. Onun altında belki müdür yahut üst düzey yönetici. Onun altında yardımcısı. Onun altında ..., şunun altında... falan filan... En altta kalan işçi...

İşçinin altta kalma örneği günümüzdeki kirli anlamını alan “aidiyet” kavramını her şeyiyle açıklıyor.

Bu noktada insanlığa çok çekti-ren iki kavrama da deyinmekte fayda var...

Kapitalizm yahut Komünizm...

Kişiler aynı lâkin kıyafetler farklı...

Komünizm ferdi mülkiyeti yok etme amacına bina edilmiş bir ideoloji(!). Kapitalizm aynı şekilde ferdi mülkiyeti benimse-

mekte... Bu iki kavramın farkı harflerden oluşması dışında fikirlerindeki fark şurdadır:

Komünizm, kişideki her mülkü alır. Ar duygusundan çok küçük bir hissesi olmasa, insanı toptan alır. Nitekim bazı bu fikri benimsemiş kişiler canları da almakta... Komünizmdeki alınan mülk ortak bir yerde birikir. Zengin yoktur ortada. Sermaye ortadadır. Varlık yoktur ortada o malûm amma zenginlik ve mülk sahipliği de yoktur. Herkesin varını yoğunu bırakması kimseye bir fayda vermez de; yine de kimse ben neden bu halkadayım diye fark edemez...

Diğer kavram Kapitalizm ise: Bu kavramın da özelliği öncekinde -Komünizm’de- olduğu gibi bireyi dımdızlak ortada bırakmasıdır. Fakat buradaki ince nüans şu sebepten kaynaklanmaktadır:

Ferdi mülkiyet ortadan kaldırılır. Kişide mülk denilen şeyden hiçbir hisse kalmaz. Ayrıca komünizmdeki gibi ortada bir yerde durmaz mülk. Bir para babasının elinde yahut cebindedir. Altında ezdiği insanlar genellikle benliğini kaybeder, yok pahasına çalışır. Tabii buna ne çalışma ne de maaş alma denir...

İnsan ve sahip olduğu sonsuz aidiyet isteğinin oluşturduğu, esas maksutun mâlik olmak olduğu düzene nazanaran İn-

sanlık...

İnsanlık tarihi boyunca varlık kavramı hep vardı. İnsanlar bunu bir şeye sahip olduklarında sahip oldukları şeye varlık diyorlardı... Benim varlığım, senin varlığın gibi...

Gel gelelim günümüzde ilk çıktığındaki anlamından çok daha uzaklarda, gözleri bırakın hayallerin bile alamayacağı ufuklarda... Bu kirliliğe gelmesinde kimlerin pay sahibi olduğun ve şu anda kimlerin kirlettiği çok açık bir şekilde ortada. Bir siyasimizin dediği şekilde "Biraz az yeseler" bütün mesele çözümlerinde. Onlar biraz az yiyip biraz az kazansa belki altta kalanların da kalkma gücü olur, onlar da yiyip yaşamlarını sürdürebilir...

Kim ne derse desin, üst tabaka ne kadar yerse yesin biz biliyo-

ruz ki onlar da kaybedecekler. Bugün bir aç çocuğun "Ölsem, belki Cennet'te doyururum karınımı..." dediğini Allah görmekte... Ezilenlerin bildiği bir şey var ki: Onların yiyemedikleri; ellerinden alanlara da yâr olmayacak...

İnsan ve Varlığın arasında kalmış İnsanlık kavramının sesleri bu şekilde yükselir...

Buradaki karar, "İnsanlığı" yitirmemiş "İnsan" lara düşmektedir...

Asıl varlık insanın gücündeki mi yoksa insanlığın gözündeki midir?

İşte başlığın anlamı, "Karmaşık Varlık Kavramı"

MİSAFİR

DÜNDEN BUGÜNE RUS POLİTİK TARİHİ

Bilinen ilk Rus devleti 9. yy.da İskandinavyalılar tarafından kurulmuştur. Bu ülkenin toprakları daha sonra Moğolların saldırılarına uğramıştır. Bundan sonra Moskova Prenslikleri ve Büyük Dükleri idaresinde ortaya çıkmaya başlayan ülke 1480 yılında Altınordu Devleti'nin hakimiyetinden kurtulmuştur.

1547'de Rus Knezlikleri birleştiler ve Çarlık Rusya'yı ilan ettiler. Bu devletin siyasi tarihinde en önemli yeri kaplayanlardan biri de şüphesiz Çar Deli Petro'dur. Sebebi ise 17. yy.da başlayan ve bu tarihten sonra Rusya'nın uzun yıllar en önemli politikası olan "Panslavizm Politikası" yani bir başka deyişle sıcak denizlere inme politikasını başlatan isim olarak tarih sayfalarına adını yazdırmış olmasıdır. Bu politika

uğruna özellikle Osmanlı Devleti'yle çok önemli mücadelelere girilmiştir. Petro döneminde 1721 yılında Rusya imparatorluk haline gelmiştir. Bu dönemlerde Rusya için birçok önemli mücadelelere sahne olmuştur.

Birinci Dünya Savaşı'nın olumsuz etkilerini ülkeden silemeyen Çarlık Rusya Şubat ve Ekim olmak üzere iki devrim gördü. Ekim 1917'deki Bolşevik Devrimi ile beraber bu bölgedeki monarşik düzen de tarihe karıştı. Bu dönemde Kerenski'nin başkanlığında geçici bir hükümet kuruldu. Ancak muhalefeti sürdüren Vladimir İlyiç Lenin 1917 Ekim'inde silahlı ayaklanma ile iktidarı ele geçirdi. Geçici hükümetin merkezi olan Petersburg'daki Kışlık Sarayı'nın düşmesiyle beraber iktidara Bolşe-

vikler geldi, bu sayede Rusya ve dünya tarihinde yeni bir sayfa açılmış oldu. Lenin önderliğinde gerçekleştirilen bu devrim sonucu 20. yy.ın büyük bölümünün iki süper devletinden(!) biri olan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği(SSCB) kuruldu.

Lenin,bu tarihten sonra ülkeyi komünist bir rejimle yönetmeye başladı; fakat ülke yönetiminin elinde olmasından kazandığı güçle insanları katletmeye, tabiri caizse kıyım yapmaya başladı. Verdiği emirleri Bolşevik militanların da zevkle yerine getirerek insanlara işkence ettiğini; yine bir başka Rus olan Yazar Maxim Gorki, Orlando Figes'in "A People's Tragedy: The Russian Revolution" kitabında belirtiyor.

Lenin'in 1924'te ölmesiyle yerine Josef Stalin geçti. Tarihte zalim birilerini arıyorsak bulmakta zorluk çekmeyeceğimizi Lenin'den sonra yerine geçen Stalin örneğinde görebiliyoruz. Lakin Stalin'in yaptıkları sayılmaya kalkılırsa satırların yetmeyeceğini de biliyoruz. Tarihte Stalin ve Hitler'in karşı karşıya geldiği bir savaş vardır. İki diktatörün ordularının çarpıştığı bir savaş olarak da adlandırılabilir bu.

Stalin döneminde ona karşı durmak mümkün değildi. Yalnızca kendine siyasi olarak karşı duranlara değil, SSCB'de yaşayan Müslümanlar'a da deyim yerin-

deyse dünyayı dar etmişti. Öldürttüğü Müslümanların sayısı yüzbinleri aşar. Bunun yanı sıra Sibiry'a'nın acımasız soğuşuna hapsettiği Müslümanlar ise milyonlarla ifade edilir. Elbette insan öldürmekle kalmamış, binlerce cami, mescit yıktırıp, yüzbinlerce İslami eseri de yaktırmıştır. Hatta yaptıkları bunlarla da sınırlı kalmamış, devlet kademesinde ne kadar kendisine muhalif askeri yetkili varsa hepsini katletmiştir. Bu öyle bir caniliktir ki kendi eşini dahi öldürmüş, hatta öz evladını da ölüme terk etmiştir. Profesör Kuganov'un 14 Nisan 1964'te yaptığı bir çalışmaya göre Stalin'in yaptığı katliamlarda hayatını kaybeden insan sayısı "66 MİLYON"dur. Evet 66 milyon. Şu anda dünya üzerinde bulunan birçok ülkenin nüfusundan daha fazla. Stalin örneği günümüzde sırf siyasi görüşleri kendilerine uymuyor diye bir başkasına "diktatör" damgası vuranlara da diktatörlüğün nasıl olacağını gösterecek niteliktedir.

Stalin'in 1953'te ölmesinden sonra yerine geçen Nikita Kruşçev de Stalin'i "tarihin en kanlı insanı" ve dönemini de "tarihin en kanlı dönemi" olarak isimlendirmiş. Bu dönemden kalan eserlerinin hepsini yok ettirerek dönemin izlerini silip kendisinin böyle biri olmadığını halka anlatmaya çalışmıştır.

Kruşçev dönemi sadece dokuz yıl sürdü ve Kruşçev'den son-

ra 1964'te yapılan darbenin ardından darbenin en önemli ismi Leonid Brejnev geçti ve daha sonraları "durgunluk dönemi" olarak adlandırılan on sekiz yıllık dönemde ülkeyi yönetti.

Brejnev'in ölümünden sonra (1982) Yuriy Andropov ve Konstantin Çernenko ülkeyi kısa süreyle yönettiler.

Çernenko'nun ölümünden sonra (1985) yerine Mihail Gorbaçov geçti. Gorbaçov döneminde darbe yapıldı. Direnmesi görevinden uzaklaştırılmasına mâni olamadı ve SSCB dağıldı.

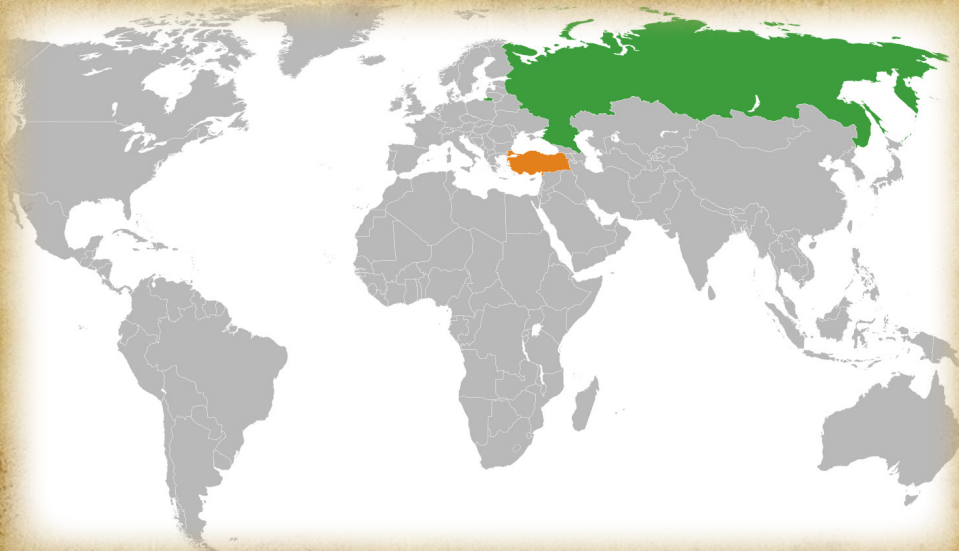
Ülkenin başına Boris Yeltsin geçti ve 1992'den 1999'a kadar ülkeyi o yönetti.

Boris'ten sonra ülkenin başına Vladimir Putin geçti ve devlet

başkanı oldu. Dimitri Medvedev'le bir görev değişikliği yapıp başbakanlığa geçse de lider her zaman için Putin'di. Son yapılan seçimde tekrar Medvedev'le yer değiştirerek devlet başkanı seçildi. Halen de ülkeyi yönetmeye devam etmektedir.

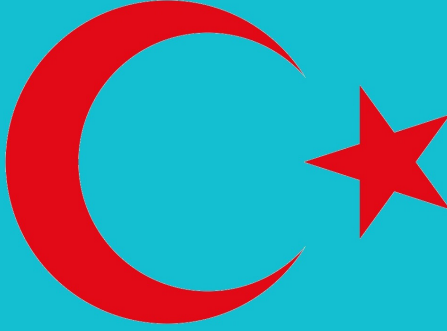
Rusya Federasyonu onun döneminde çok büyük bir güç kazanmış olsa da Türkiye'yle yaşanan "uçak krizi" ile -ülkemizin rus uçaklarını düşürmesi- dünya kamuoyunda karizması çizilmekten kurtulamamıştır. Halihazırda Beşer Esed'in destekçisi olan Putin'in her gün Suriye'deki sivil halkı bombalaması da eski yöneticilerin izinden gittiğinin apaçık bir göstergesidir.

HAFİZ

ebru: ADEM

BAYIR BUCAK TÜRKMENLERİ

Suriye’de Türk varlığı 8 ve 9. asırlarda Abbasi halifelerinin Orta Asya’dan getirdiği Türk savaşçılarıyla başlamıştır. Haçlı seferleri sırasında İslam dünyasının ileri karakolu olarak konuşlandırılan Türkmen boyları sonraki asırlar boyunca Hac yollarının güvenliğini sağlamakla görevlendirilmiştir. En çok buldukları bölge Halep ve Lazkiye şehrinin kuzeyinde bulunan Bayır-Bucak bölgesiydi. Bayır-Bucak bölgesi Türk kültürü ile o kadar özleşmişti ki Suriye Türkleri denilince akla Bayır-Bucak Türkmenleri geliyordu. 1926 Anayasası’nın tanıdığı haklar kapsamında modern Suriye’de bir azınlık olarak hayatlarını sürdüren Türkmenler için işler 1939’da Hatay’ın Türkiye’ye ilhakıyla kötüye gitmeye başladı. Kendi dillerinde yayın yapma hakları ellerinden alındığı

gibi sokakta Türkçe konuşmak bile yasaklandı. Baskılara dayanamayan bazı Türkmen gruplarının 1941’de Halep’te başlattığı protestolar kanlı bir şekilde bastırıldı. 1966’da başlayan Baas Rejimi’nin Araplaştırma politikaları Türkmenleri de mağdur etti. 2011’de Arap Baharı’nın etkisiyle başlayan protestolarla birlikte ülkenin sürüklendiği iç savaşta Türkmenler muhaliflerin yanında yer aldı.

Bayır-Bucak Türkmenleri Suriye’nin doğusunda Türkiye sınırına yakın Lazkiye şehrinin kuzeyinde yaşıyorlar ve bu bölge Esed rejimi ve Rusya için stratejik bir önem taşımakta. Ayrıca Bayır-Bucak Türkmenlerinin Sünni olması da hedef durumuna gelmelerinin sebepleri arasında. Rusya işbirliği ile Esed rejimi

mi Bayır-Bucak Türkmenlerini bombardımana tutuyor. Tehlikelerden dolayı göç etmek zorunda kalan Türkmenlerin boşalttığı bölgelere Kürt Halkı yerleşiyor ve Türkmenler bölgede azınlık durumuna düşürülmeye çalışılıyor. Asıl amaç bölgede bir Kürt devleti kurmak ve bunun için Türkmen kardeşlerimize her geçen gün acımasızca saldırılar yapılmakta. Bayır-Bucak Türkmenleri ise silah ve erzak gibi sıkıntılarla boğuşarak kendilerini, topraklarını savunuyorlar. Bayır-Bucak Türkmenleri sadece Esed rejimi

ile değil İran, Rusya ve Çin gibi devletlerle de savaşıyor.

Biz bu yaşanan dramı iyi analiz etmeliyiz. Kobani için ayağa kalkan devletler ve uluslararası medya neden bu gün suskun? Suriye'ye giden MİT tırları neden ifşa olunuyor? Bu soruları kendimize sormalı ve cevabını vermeliyiz. Tarihe tanıklık ediyoruz. Gelecek için ders çıkarmak umuduyla.

TALHA

***Duman çökmüş Kızıldağ'ın başına
Şehit düşmüş toprağına taşına
Bakmadılar akan gözün yaşına
Allayıp gittiler Türkmen Dağı'nda
45 Dağında düşmanlar dolaşır
Dolaşır da Türkmenlere dalaşır
Ama acı şehidine ağlaşır
Dağlayıp gittiler Türkmen Dağı'nda
Vurdular, sürdüler bizi obadan
Güç ver bizlere Ulu Yaradan
Ölse bile vazgeçmeyiz buradan
Dağıtıp gittiler Türkmen Dağı'nda
Alparslan Süleyman Şah Torunları
Analar aslanı doğurmuş bunları***

***Bizim için feda edip canları
Yurt edip gittiler Türkmen dağında
Türkmen oğlu kesme umudu Hak'tan
Ecdat mirasıdır bu güzel vatan
Muzaffer olacak ordu komutan
Tarihe yazalım, tarihe yazalım
Türkmen Dağı'nda***

VAROLUŞ OLGUSU VE MEDENİYET TASAVVURU

İnsanlık, tarihi boyunca karşılaşmadığı köklü problemlerle yüzleşmiş bulunmaktadır. Bu problemleri İlkçağ veya öncesine kadar irdeleyen şahıslar olabilir lakin ben bu yazıda 16 ve 17. yy.dan itibaren ele almayı tercih edeceğim. İslam medeniyeti niteliklerinden bahsetmeye çalışacağım. Allah yardımcımız olsun.

Haçlı Seferleri'nden, Endülüs Emevileri'nin bilim birikiminden ve bunlar gibi birtakım sebeplerden ötürü geri kalmışlığının farkına varan Batı, bunlara kilisenin skolastik, baskıcı, despot zihniyeti de eklenince Rönesans ve Reform hareketlerini gerçekleştirmiştir. Birkaç yüzyıllık uğraşlar neticesinde Batı; bilim, kültür, sanat, teknik gibi her türlü alanda kayde değer ilerlemeler katetmiştir. Özellikle 18. yüzyıldan itibaren sosyal bilimlere yönelen belli başlı filozoflar din karşıtı, tanrıtanımaz, materyalist bir 'zihniyet'le farkında olmadan birkaç yüzyıllık körpe uygarlıklarını yok etmeye başlamışlardır. Metafiziksel her türlü varlığı yok sayan, özgürleştğini, geliştiğini zanneden lakin bilinçsizce kendi varlığını sömüren zelil bir 'zihniyet'tir bu zihniyet. İnsanın dünyevi ihtiyaçlarının tamamını karşılamaya ça-

lışan, olmayan ihtiyaçları zaruri ihtiyaçlarmış gibi addettiren, insanı tanrılaştıran, yeryüzünü sekülerleştiren, dünyayı ele geçirmek uğruna binbir türlü çabayı sarf eden gözü dönmüş bir zihniyettir bu 'zihniyet'.

Bu 'zihniyet'in İslam medeniyetine ve Müslümanlara olan tesirlerine gelecek olursak; bu canavar 'zihniyet' yeraltı ve yer üstü kaynaklar bakımından zengin, stratejik önem arz eden İslam coğrafyasını bir süredir sömürmektedir. Bu sömürü kimi zaman enerji, iş gücü gibi maddi içerikli olmuştur. Kimi zaman da Müslümanların akıllarına, düşünce sistematiğine dolayısıyla hayatlarının tamamına karşı olan bir sömürüdür. Bu 'zihniyet' tekdüze bir insan profili çizmiş ve Müslüman, Hristiyan, Yahudi, Budist ayırmaksızın herkesin bu profile uygun olması için çaba sarf etmiştir. Ve maalesef belirtmek gerekir ki çabalarının karşılığını bir nebze olsa da almışlardır. Artık müslümanlar ve diğer dinlerin mensupları ayırt edilemez olmuş, seküler bir dünya sistemi içerisinde aynı yiyecekleri aynı firmalardan yiyen, aynı giysileri aynı markalardan giyen, aynı dizileri izleyen, aynı eğlencelerle nefslerini tatmin

eden vurdumduymaz, “benci” duyarsız kişilikler oluşmuştur. Evet ne yazık ki vaziyet böyledir.

İslam âleminde ve tüm dünyada İslam dininin “Varoluş Olgusu” ve “Medeniyet Tasavvuru”nu ve bu medeniyetin oluşturduğu “zihniyet”e gelecek olursak; İslam dini vahyin geldiği ilk günden itibaren kusursuz bir din olup tüm insanlığı kuşatan bir yapıya sahiptir. Allah katında dindir tektir ve bu din tüm insanları O’nun azabından sakınmaya davet eder. Bu daveti Allah’ın kulu ve elçisi olan Hz. Muhammed Mustafa (sav) bildirmiştir. O’nun ahlakı yüce kitabımız Kur’an-ı Kerimdir. O ne güzel örnektir, O ne güzel mürşittir.

İslam medeniyeti ise; Allah’ın varlığını ve birliğini tasdik eden, O’nu görüyormuşçasına O’na ibadet eden, meleklerle, kitaplara, peygamberlere, kaza ve kadere iman eden ve güzel ahlakla bezenmiş bir toplum oluşturmayı şiar edinir.

İslam medeniyeti; İslam dininin temel öğeleriyle çelişmeyen her türlü bilimsel, kültürel, sanatsal gelişmeyi azami düzeyde destekler. Bu gelişmeler her çağda farklı niteliklerde olabilir lakin asla insanları ele geçirme, onları sömürme gibi “şer” içerikli niyetleri bünyesinde barındırmaz.

İslam medeniyeti; cihanın her bir köşesinde “adalet” ve “ihsan”

kavramlarının yayılması için çabalar. Bu iki kavram dünya ve ahiret saadeti için çok önemlidir. Allah hepimize bu kavramların tatbikatını nasib eylesin.

İslam medeniyeti barışçıldır. Suçsuz kimsenin kanının dökülmesine müsaade etmez. Şüphesiz ki İslam kardeşlik dinidir. Şüphesiz ki İslam merhamet dinidir.

İslam medeniyeti birkaç satırla belirtmeye çalıştığım üzere eksiksiz, kusursuz bir medeniyet olup dünya ve ahiret refahını gaye edinir.

İslam medeniyeti hiçbir zaman zarar görmemiştir ve zarar görmeyecektir. Müslüman kimse-lerden dalalet düşenler olabilir lakin tevbe kapısı her daim açıktır, yeter ki onlar tevbe etsinler. İslam dini bütün saflığıyla apaçık ortadadır. Ona alternatif hiçbir din oluşturulamaz. Kendi dinlerini, diğer dinleri, kendi varlıklarını ve diğer metafiziksel varlıkları inkar eden materyalist, kapitalist, seküler ‘zihniyet’ ne kadar çabalarsa çabalasın İslam dinine kat’i surette zarar veremez. Allah, bu ‘zihniyet’in sahiplerine ve kölelerine hidayet nasib eylesin. Şüphesiz ki Allah affedicidir, affetmeyi sever. Allah yâr ve yardımcımız olsun. İslam davamız mübarek olsun.

Ben on yedimde doğdum geçmiş nedir bilmem
Vücut mudur ki bizi var eden, çocukluk bilmem
Fikrim on yedi yıl rahimde debelenmiş doğmuşum
Ben yeni doğdum anne, bebeklik nedir bilmem

Ergenlik de neymiş? Maddedeki terakki mi?
Olgunluk dediğin sadece bedendeki kuvvet mi?
Fikrim yeni doğdu, öyleyse ben hâlâ çocuğum
Ben yeni doğdum baba, ergenlik nedir bilmem

Bakmayın boyum uzamış, ağırlığımı vurmuş yetmişe
Fakat aklım zayıftır, ağırlık dediğince zihinde
Aşkla beslenir büyürüm, ekme dediğin de ne?
Ben on yedimde doğdum sevgili, erkeklik nedir bilmem.

EFDAL

NE DEMİŞ SOKRATES

*İsnâd-ı taassub olunur merd-i gayûra
Dinsizlere tevcîh-i reviiyet yeni çıktı
Ziya Paşa*

Üniversiteye yeni başladık malum. Önceleri yalnız rivayet olarak gelen birtakım lakırdıları bizzat müşahede etme fırsatım oldu. İmam-hatip'te okurken her şey kolaydı tabii.

Bir süredir zihnimi meşgul eden ve gönül dünyama da sıkıntı veren bir mevzu bu; ilimden (aslında buna ilim denmez ama neyse), irfandan zerre nasibini almamış insanların Efendimiz aleyhissalatü vesselam ve onun mübarek hadisleri hakkında ileri geri konuşmaları.

Mezkur mevzu üzerine hocalarımızın epey tartışmaları mevcut. Reddiyeler, münazaralar, videolar vs., bol miktarda dolaşıyor etrafta. Tabi ben o işlere gir(e)meyeceğim, zira onu anlatacak ilmim yok, ayrıca bunca hocafendi varken haddim değil.

Bir gençlik var üniversitede, arkadaşlarım arasında, İslam hakkında konuşmaktan epey zevk alıyorlar. Daha doğrusu asırların

birikimine saygıyla eğilen insanlarla tartışarak(!) neleri kaybettiğinin farkında olmadan büyük kazançlar elde ettiğini düşünüyor arkadaşlar.

Hocaların videoları olduğunu söyledik. Tabi ne hikmetse reddiye değil, fitne-fücur videoları daha çok itibar görüyor. Belki nefse çekici geldiğinden, belki sırf mevcut birikimden farklı bir şey söylendiğinden. Fakat zaten kafası YGS-LYS gibi sınavlarla alıklaştırılmış, hayatın her yanı dünyalık endişelerle sarmalanmış ve bu tarz propagandalar neticesinde (İHL'ler, dindarların açtığı kolejler, imaj yapmış okullar dahil böyle bu) on sekiz on dokuz yaşlarında olmasına karşın dişe dokunur hiçbir müktesebatı olmayan bir gençliğin temeli tamamıyla çürük, his ve fikir yoksunu bir fitneye dört elle sarılması kaçınılmaz bir durum.

“Sorgulama” diye bir hastalık dolaşıyor ortalıkta. Ne duyduysak hocalarımızdan, sorgulama-

mız gerekiyormuş. Yani aslında inanmamız ama pek de inanmamamız. Azcık da reddetmemiz.

Neymiş bu sorgulamak yahu? Kur'an ve sünnet bu kadar açıkken niye sorgulayayım ben her şeyi anlamıyorum ki. Sorgulayıcı, yani bir manada hata arayıcı bir bakış açısıyla tevhid sırrına erişemez ki insan.

Modern bilim bir şey söyledi mi hemen iman ediyoruz. Halbuki adamlar dün faydalı dediğine bugün zararlı diyor (bkz. sigara). Dün ilaç diye kakaladığına bugün uyuşturucu diyor (bkz. eroin). Dün dediğini bugün yalanlayan -"in caeküm fasikun bi nebein fetebeyenû" ayetini de uygulamıyoruz tabi ki çünkü bilim bu, yanılmaz- küffar gürhunun laflarına bir itirazımız yok, ama İmam Buhari, İmam-ı Azam, İmam Ebu Davud (rıdvannullahi aleyhim ecmain) kesin yanıldılar öyle mi? Hatta bilerek yalan soktular. 1300 yıldır da kimse fark etmedi be, vay anasını! Bi sen fark ettin kardeşim ,eyvallah!

Bu ne zihin çürümüşlüğü birader? Büyükle, "Usul asıldan önce gelir" demiş. Bu nasıl bir usulsüzlük, haddini bilmezlik-tir? Yazarın dediği gibi; gâvura gelince öpücük, bize gelince nânik. Yok öyle yağma!

Her neyse. Bu arkadaşların klişe, ortamlarda havalı duran içi

boş laflarına bir bakalım.

"Abi sen öyle cart diye inanmayacaksın her duyduğun hadise, Kur'an'a da bir bakacaksın."

Oo. Büyük laf.

"Abi biz sadece Kur'an'a bakarak yolumuzu bulabiliriz. Naapcaz ya mezhebi, hadisi falan?"

Oha!

"Abi ben peygamberin böyle bir şey söyleyebileceğine inanmıyorum."

Vay anasını be!

Arkadaş Kur'an ilmine son derece vâkif -hadise ihtiyaç duymuyor o derece-, peygamberi (asv) ne söyleyip söyleyemeyeceğini belirleyebilecek kadar yakından tanıyor, mezhep imamları kadar da ilmi var aynı zamanda. Nasıl namaz kılacağını falan hepsini kendi kendine keşfedebiliyor yani.

E güzel kardeşim! Cehaletin bu kadarı ancak okumakla olur (sizde o da yok da, hadi neyse!) Sokrates'in kitapları da rivayetle geldi. Onu neden reddetmiyorsun da gidip bin bir titizlikle tedvin edilen hadis kitaplarını reddediyorsun? Oldu mu yani şimdi?

İşin çok trajikomik bir yanı da var tabii. Buyrun:

"Çok iyi, kardeşim! Bence de Kur'an'a bakmak lazım. Peki güzel bir şekilde Kur'an okumayı

biliyor musun? Tecvidiyle mahreciyle?”

“Abi önemli olan manasını kavramak bence. Bir şey anlamadıktan sonra okumanın ne anlamı var?”

“Tabi tabi. Arapça biliyor musun?”

“Hayır.”

Bu da başka bir hastalık olsa gerek. Hiçbir şey bilmediğinin bir türlü farkına varamamak. Bir yerde kibre dönüşüyor bu sanki. Yerini ilme ve irfana karşı edepsizliğe bırakan nedensiz bir kibre.

Bu tuhaf zihin dünyası, pozitivist bir kafanın ürünü.

Biraz “izm”li kelimeler kullansak ukalalık yapmış olmayız herhalde.

Deneyeceğiz, gözlemleyeceğiz. Kafamıza (yani gözümüzle gördüğümüz ve havsalamızın yettiği kadarıyla) uyarsa kabul edeceğiz. Etmezse reddedeceğiz. Yok ya?

Okullarda maneviyata dair herhangi bir şey öğretilmezse böyle olur tabii. Varsa yoksa koyu bir nedenselcilik. Neden?

Bir de bu zihinlere karşı cephe oluşturmaya çalışırken karşısındaki büsbütün iten, Vahhabi üslubuyla alayına “haza hüveşşirk” muamelesi yaparak, karşısındakiyle iletişime geçerek karın ağrısını anlamaya çalışmak yerine “olur mu lan öyle şey” tavrı var. Bu da başka bir sıkıntı.

Savunan tarafın da ne yazık ki kavramlara yüklediği anlam-

lar belirsiz. Aslında savunurken baştan yanlışlığını belirttiğimiz argümanlara sarılıyor. Bilimsel veriler, akli çıkarsamalar gibi şeylerle rakibi (rekabete dönüşüyor çünkü bu iş) yere sermeye uğraşıyor.

Tabii iki tarafın da doğru bildiğinden şaşmayarak müzakere yerine münakaşa yapmaya uğraşmaları her şeyi daha da zorlaştırıyor.

Evvel olmayan bu rivayetler nereden çıktı bilmiyorum. Ancak bir dur demek lazım.

Mefhumlara, ıstılaha hakim olmak, -hele böylesine nazik hususlarda- Kafka okumaktan önce geliyor.

Yıllardan beri aynı: İslama en büyük zararı ilimden nasibini almadığı halde konuşanlar veriyor.

Azcık daha okusak mı ne?

NAKARE

Fotoğraf: YAKUB

ÇELİŞKİ

Her şey bir meseleden ibaret: “varlık”. Olmak ve olmamak ikisi arasındaki durum. Lakin varlık sözcüğünü kullanabilmemiz için elbet bir yokluk olmalıdır ve yokluk kelimesi için de bu durum geçerlidir. Birisinin yokluğu diğerinin varlığına delalet eder. Bu da var olan şeylerin varlıklarının bir şeye borçlu olduklarına delildir. Velhasıl kelimelerin birbirlerine ihtiyaç duymadan var olamayan bu iki lafzın asıl var edicisi olan Allah’ın, her şeyi bir mizan tayin ederek var ettiğinin göstergesidir. Bu göstergenin farkına varıp da kendi varlığının bir var edicisi olduğunu bildikten sonra iman etmeyip salih amel işlemeyip davasının gerektirdiği sorumlulukları önemsemeyip bir kenara bırakan kimsenin vay haline!

PAŞALI

KEYNUNET

İç Anadolu'nun dondurucu aya-zına aldırış etmeden, gecenin karanlılığında ardı sıra yürüdüğüm adamın ensesine odaklanmışken ani bir çığlıkla irkildim. Bu çığlığı; ardı sıra yürüdüğüm, uzun boylu, fötr şapkasıyla yeraltı kaçkınlarını andıran adam da duymuş olmalı ki aniden eli beline gitti ve arkasına dönerek bana keskin bir bakış attı. Per perişan, çığlık çığlığa haykırıyordu ne söylediği anlaşılmayan ses. Adamın bana dönmesiyle Gogh'un çığlık tablosundaki suratsız andırır olmuştum. Ellerim şakaklarımı bütün bütün kaplamış, ağzım olabildiğine açılmış, gözlerim ise ağzıma muhalefet ederceğine incecik bir çizgi halinde kısılmıştı. Fötr şapkalı adam beline attığı elini göstererek herhangi bir ters hareketimde sonuçlarına katlanacağını ima ediyor gibiydi. Havanın soğukluğuna vücudumun tepkisi olarak burnumu çektim.

Artık çığlığı ikimiz de unutmuş-tuk sanki. Gözlerimizin savaşı sırasında; aramızdaki etkileşim giderek artıyor, şüpheli bir davranışın çok büyük tahribata sebep olacağı anlaşılıyordu. Çığlık bir kez daha duyuldu. Çığlığa karşı fötr şapkalı adam da hıriltılı bir şekilde söylendi: Mesmursuz!

Bu kelimeyi ilk defa duyuyordum. Bağlamdan hoş bir kelime olmadığı anlaşılıyordu. Ama yine de bir sözlüğe bakmak gerek diye düşünüyordum. Beynim bu çetrefilli soru işaretleri arasında gidip gelirken fötr şapkalı adamla göz muharebemiz de şiddetlenerek devam ediyordu. Olacak olsun deyip adama bağurdım: "Kimsin be adam? Sabahtan beridir takip etmekte ben!" Artık deli cesareti mi dersiniz yoksa budalalık mı bilmem. Yalnız, akli başında hiç kimse böy-

le patavatsız bir işe kalkılmaz. Düşünsenize karşınızda siyah fötr şapkalı, siyah paltolu, siyah pantolonun altında parlak siyah ayakkabısıyla elini beline atmış bir adam var ve siz bu adamla birkaç dakikadır karakaşlarının altındaki kara gözleriyle savaş içindesiniz. Mantık çerçevesinde yapılması gereken aşikâr: topuk. Dedim ya ister deli cesareti ister budalalık... Benim dileğimse monotonluğu monoton hâle gelmiş hayatımı bir nebze olsun monotonluktan kurtarmaktı. İç Anadolu'nun dondurucu ayazına aldırış etmeden bu adamı ensesine odaklanarak takip etmemin sebebi de buydu zaten. Monotonsuzlaşmak. Velhasıl adamı benim takip etmeme rağmen "Sabahtan beri ne demeye takip ediyorsun beni?" demem adamın beklemediği bir hareket olduğundan ki beline attığı el ani bir hareketle belinden bir şey çıkarmasına sebep oldu. "Hah!" dedim içimden, hayat monotonluğu burada sonlanıyor ve ölüm monotonluğuna yelken açıyoruz. Çığlık da amansız bir bağırtıya dönüşmüştü bu arada. Siyah fötr şapkalı adam belinden çıkardığı şeyi bana doğrultup yaklaşmaya başladı. Atın ölümü arpadan olsun deyip ben de adama doğru yaklaşmaya başladım. Aramızdaki mesafenin çok olmaması iki üç adımda adamın elindeki bir kitap olduğuna vakıf olmama yetti. Adam bana uzattığı kitabı elime tutuşturdu ve çığırın kadının çığırdığı yere doğru koş-

maya başladı. Bu beklemediğim hareket tabi benim de evhama kapılmama neden oldu. Bu vahametle düştüm adamın peşine. Çığlık şiddetlenerek devam ediyordu. Fötr şapkalı adamın elime tutuşturduğu kitabı adını bile okumaya fırsat bulamadan atkımla belime sardım. Ayaklarım neticemi döve döve anormal şekilde hızlı koşan fötr şapkalı adamı takip ediyordum. Adam İç Anadolu'nun dondurucu ayazına aldırış etmeden koşuyordu. Metrelerce koştu, koştu, koştu. Ben de peşi sıra... Herhalde

çığlığın geldiği yeri çoktan geçmişizdir diye düşünürken çığlık bir kez daha duyuldu. Birden, bi sapağa girdik. Karanlığı ile bütün bütün ürküten ve hayallerimdeki perili köşkleri andıran evlerle dolu bu sapak dahi fötr şapkakalı adamın durmasına engel olmamıştı. Çığırın sese yaklaşıyorduk. Belki yüz belki yüz elli metre daha koştuktan sonra bu sapağın çıkmaz bir sokak olduğunu çıkmazlığında da ihtişamıyla Karanlık Çağ krallarının şatolarını andıran ihtişamlı bir eve borçluluğunu kavradım. Fötr şapkakalı adam tereddütsüz daldı şatomsu eve. Bunca budalalığı düşünmeden yapmışken bu budalalığı neden düşünerek yaptığımı bilmiyorum. Ama içimde bastıramadığım bir tereddüt vardı. Adamın elime tutuşturduğu kitaba bakmak geldi aklıma. Kitabın adı beni celbetmeseydi belki de bu şatomsu eve girmezdim. “Girme!” Evet, kitabın adı buydu. Düşünsenize bir yere girmeyi düşünürken elinizde “Girme!” diye bir ihtar var. İhtara aldırış etmeden ve sırf monotonluğun monotonluğuna dur diyebilmek için şatomsu eve girmeye karar verdim. İç Anadolu’nun dondurucu ayazına rağmen donmamış şu birikintisinden ağır adımlarla geçerek şatomsu evin pek de de-

vasa olmayan demir kapısından içeri girdim. Karşıma ucu bucağı gözükmeyen bir merdiven çıktı. Belki bin belki bin beş yüz basamaklı bu merdiveni tırmanmak pek akıl kârı gelme de ilk adımlı attım. Kırmızı loş ışık altında saymayı 953’te bıraktığım merdiven basamaklarını çıktım. Çığlık bir kez daha duyuldu. Bu kez ne söylediği anlaşılıyordu çığlığın: Patavatsız!

Kapalı kapılar ardından gelen bu çığlığın tınısından oldukça rahatsız oldum. Sırf monotonluğun monotonluğunu kırmak için bunca yol katetmişken fark ettim ki bu yaptıklarım da bu olaylar bağlamında monotonlaşmaya başlamıştı. Bir anda monotonluğun monotonluğunun monotone olmasına karşı anti monoton bir hareketle şatomsu evi terk etme kararı aldım. Kapıdan çıkarken tam İç Anadolu’nun dondurucu ayazına rağmen donmamış su birikintisine atkımla belime sardığım “Girme!” isimli kitabı savuracaktım ki kitabın ismimin değiştiğini fark ettim. Enteresan değil mi? Oldukça enteresan! Eğitim sisteminin determine ettiği fikri oluşumum bunun imkânsızlığından haberdar, kitabın değiştirilmiş olduğunu düşünmeme sebep

oldu. Kitabın yeni adı “Monoton” olmuştu. Enteresan demekten ileri gidemiyorum. Çünkü bu olayın olgusal temeli yok gibiydi. Gerçek olamazdı. Ne yani elimde ismi olaylara göre değişen bir kitap mı vardı? Benimle konuşan bir kitap. Peh! Ne kadar inanmasam da amacıma yavaş yavaş ulaştığımı hissediyordum. Monotonluk tükeniyordu sanki. Kitabı atmadım. Atkımla belime tekrar sardım ve geldiğim yoldan gerisingeri döndüm fötr şapkalı adamla göz muharebesi yaptığımız mekâna. Bunun sebebini sorarsanız içi dolu cümleler sarfedemem ama monoton olmayan yegâne hareket bu olurdu diye düşünüyorum. Mekâna döndüğümde siyah fötr şapkalı adam yanında bir kadınla orada bekliyorlardı. Enteresan olaylar silsilesi hız kaybetmeden devam ediyor, bu günden aldığım haz kayıp vermeden artıyordu. Siyah fötr şapkalı, siyah görünümlü adamın aksine kadının süttten çıkmış ak kaşığı andırır bir hâli vardı. Bembeyaz elbiseler içinde gecenin karanlığını aydınlatır yanını bir tarafa atın; kadın sanki çağın aydınlatıcısı gibiydi. Siyah fötr şapkalı adamın yüzündeki gülümsemenin sebebini öğrenmek adına iyice yaklaştım ikisine de. Yaklaştıkça İç Anadolu’nun dondurucu ayazı şiddetini artırıyor, adeta atkımla belimden çıkarıp gerçek görev yerine tayin etmem için beni zorluyordu.

Yanlarına gittiğimde atkımla çıkarıp boynuma doladım. “Bu kez ne yazıyor?” diye göz attığım kitap elimdeyken ağırlaşmaya başladı. Evet. Her geçen saniye daha da ağırlaşıyordu kitap. Beynimin patinaj çektiğini bütünüyle hissettirdim artık. Kitap o kadar ağır olmaya başladı ki tutmaya mecalim kalmadı bir süre sonra. Kitabı istemeye istemeye yere bıraktım. Bir enteresan olay daha! Kitap yerin altına geçti İç Anadolu’nun dondurucu ayazına aldırış etmeden. Yavaş yavaş asfaltın içine geçti. Uzun uzun kitabın yeraltına yolculuğunu seyrettim. Yavaş ve kararlı bir şekilde ken-

disini yeraltına ileten bir kitap daha önce görmemiştim tabii. Kitap geçişini tamamladıktan sonra başımı kaldırdım. Gözlerim siyah fötr şapkalı adamla bembeyaz elbiseler içindeki kadını aradı ama bir sonuç alamadılar. Kitabın yerin altına geçtiği yerde bir insan belirmeye başladı. Gün çok yerinde geçiyordu. Artık benim için monotonsuzluk hakikaten monoton olmuştu. Çok mu fazlaydı bu? Neyse! Daha da monotonsuzluğu bu olayın beliren yaşlı adamın kuvvetli, etkileyici sesiyle sarf ettiği cümleler ortaya çıkardı:

“Bu hali yaşta değil başta farz eden bir zat diyordu. ‘İnsana çarmıhta haz verir iman.’ Dedim ki: Hz. İsa da genç imiş o zaman.”

Bütün bu monotonsuzluğu monoton haline getirmiş monotonluk bütününde, monoton günün verdiği vahametle monotonluğu İç Anadolu'nun dondurucu ayazına aldırış etmeden monotonca monotonlaştırmışım. Evet, monoton yerinde sabit olandı. Töz değil özdü.

Yerden beliren adam kaybolurken benliğimden, ben de senliğinde kayboluyorum unutma! Monoton olsun hayat, paradokslar adedince.

MUŞTU

BENİM GİBİ

En iyi yağmur anlar gözyaşlarımdan,
O da bilir, görür, düşer benim gibi.
Akar gider mutluluk ıslak saçlarımdan,
Güneşi kaybolunca susar benim gibi.

Düşerken yerlere küser bulutlara,
Kinini taşlara döker benim gibi.
Kendi parçalanır vurur topraklara,
Yeni filizleri sever benim gibi.

ÂKİF

GÜVEN PARADOKSU

“Ben kimseye güvenemiyorum.” diyemeyiz.
“Kimseye güvenmeyin!” demek de ne kadar doğrudur gerçi. Güven üzerine, ne yapılacağı konusunda bir karar kılmak hayli zor. Aslında kimsenin kimseye güvenmediği bir toplumda diyeceklerimizin ne kadar baki kalacağı da tartışılır. Fakat kişi eninde sonunda bildiğini okuyacaktır.

Belki de önemli olan budur. Belki de hayat budur. Sonunda bizi bekleyen sıkıntılar değil asıl önemli olan; bu sürece kadar yaşadıklarımızdır. Elinizde kalan bir avuç anıyla mutlu olmayı denemektir... Söylendiği üzere bitti diye üzölmek yerine yaşandı diye sevinmeyi denemektir. Güvenmekse sürekli acı tatlı bir devinimden ibarettir. Öyle ki hayat bunu gerektirir...

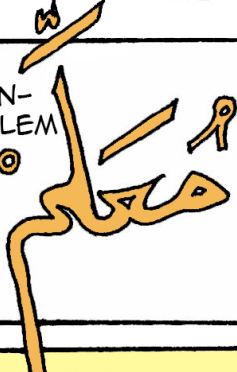
VUSLAT

YAZAN
ÇİZEN: ABDULHADİ LIYSAL

MUALLEM

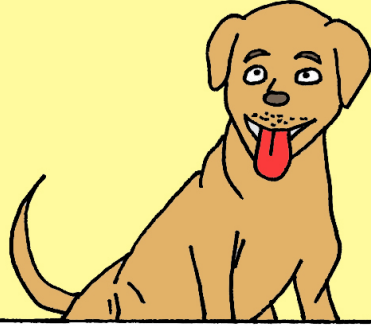
MUALLEM: BU KELİME GÜNÜMÜZDE UNUTULMUŞTUR. OSMANLI'DA TALİMLE MEŞGUL EĞİTİCİLERE "MUALLİM" DENİ-
DİĞİ MALUMDUR. ECDAD "İLM ÖĞRENEN KİŞİYE" DE MUALLEM
DERDİ. MESELA ASKER OCAĞINDA ASKERLER "ACEMİ" VE
"MUALLEM" OLARAK İKİYE AYRILIRDI. TALİMLİ, EĞİTİMDEN
GEÇMİŞ USTALAŞMIŞ ASKERLERE "MUALLEM ASKER" DE-
NİRDİ. BU ASKERLERE ASKERLİK İLMİNİ ÖĞRENDİKLERİ
İÇİN DAHA FAZLA ÖNEM VE DEĞER VERİLİRDİ. MUALLEM
KELİMESİ İLE İLGİLİ GÜZEL BİR KISSA ŞÖYLEDİR:

MESHRUR MÜFESSİR FAHRUDDİN RÂZİ(CRA) İLMLE ALAKALI
BİR BAHSİ ANLATIRKEN SÖYLE GÜZEL BİR NÜKTE PAYLAŞIR:

"MALİKİ MEZHEBİNİN DIŞINDAKİ
HER ÜÇ MEZHEB, KÖPEĞİ "NECİSÜ'L-
AYN", YANI BÜTÜNÜYLE PİS KABUL
EDER. DOLAYISIYLA EVLERDE BULLUN-
DURULMASI DOĞRU DEĞİLDİR..."

...ANCAK KÖPEK, "KELB-İ MUALLEM" OLURSA
YANI KENDİSİNE AV AVLAMA İLMİ ÖĞRETİLMİŞ
YAHUD KOYUNLARI BEKLEME TALİM EDİLMİŞSE
O ZAMAN DURUM DEĞİŞİR. BÖYLE EĞİTİMLİ BİR
KÖPEĞİN AĞZINA ALIP GETİRDİĞİ AV YENİR,
SÜRTÜNÜP DOLAŞTIĞI YERLER TEMİZ KABUL
EDİLİR VE ONUN EVDE BULLUNMASI DA
SAKINCALI OLMAZ."

RÂZİ BU KISIMDA DURUR VE ŞU MÜ-
HİM DEĞERLENDİRMEDE BULLUNUR:

BİR KÖPEK BİLE
İLİMDEN SADECE AV AVLAMA
İŞİNİ ÖĞRENİR VE ÖĞRENDİĞİ BU
İLİMLE NECİSÜ'L-AYN OLMAKTAN
KURTULURSA, HATTA İNSANLAR
İÇİNDE ADETA AİLE FERTLERİNDEN
BİR FERT HALİNE GELİRSE, İLM
ÖĞRENEN İNSANIN ÖĞRENDİĞİ O
İLİM SAYE-SİNDE NE DERECE
MADDİ VE MANEVİ SEVİYELE-
RE ULAŞIYORSA, SAĞAĞINI VARIN
SİZ KİYAS EDİN
!!!

Kardeşlik Bilinci

Allah'ın rahmeti kardeşlik bilincini yitirmekte olan tüm Müslümanların üzerine olsun. Olsun ki bu bilinç elimizden tamamen gitmeden, toplum; tek millet olan küfre yenilmeden bu zilletten kurtulabilelim. Olsun ki kısılmakta olan sesimizi aslına döndürüp tek bir ağızdan haykırabilelim. Basiretimizi geri kazanma duası ile..

Basit bir karşılaştırma yapılacak olursa günümüzde güç sahipleri ve susturulmaya, kardeşliği elinden alınmaya çalışılan Müslümanlar düşünülebilir. Bu çalışmada önemli olan kişileri değil alguları değerlendirmek, insanlar değil fikirler üzerinden hareket etmektir. Gücü elinde bulunduran; birliğini koruduğu ve düşmanının kardeşliğine düşman olduğu, birlikliğine engel olduğu için bu derece söz sahibidir. Biraz daha açacak olursak küfür tek millettir ve somut anlamda ne kadar farklı kimlikler taşıysalar da mevzu Müslümanlar yani

bizlerle mücadele olunca tek bir kimliğe bürünüp, inandıkları davanın bir neferi olarak mücadele ederler. Küfrü ayakta tutan en büyük etmen birlikte hareket etmeleridir. Günümüzde dahi devam eden haç ve hilalin kavgasında da görmekteyiz ki, tüm âlem bir olmuş birliğini dağıttıkları Müslümanları yok etmek için çaba harcıyor. Müslümanlar birliklerini kuramamakla birlikte günden güne kardeşliklerini kaybetmekte. Bir olmanın güç demek olduğunu idrak etmiş olan küfür tarafı, bizim birliğimizi tamamen bozmak için tüm gücünü kullanmaktadır. Biliyorlar ki İslam ümmeti kardeşlik bilincini geri kazanırsa küfre dair her şeyi yeryüzünden silmek için elinden geleni yapacaktır. Bunu engellemek için asırlık planlar yapan ve bizi birbirimize düşüren küfür, işini layığıyla yapmaktadır. İş o ki, biz işimizi layığıyla yapabilelim. Çağımızda günden güne yitirdiğimiz "Kardeşlik Bilincimizi" geri kazanabi-

lelim. Bu konuda bizlere en büyük örnek torunları olduğumuz Devlet-i Ali'dir. Bu bilinç sayesinde nasıl asırlar süren bir otoriteye sahip olunduysa bizlerin yani günümüz Müslümanlarının da bunu yapamamamız için hiçbir neden yok..! Çağımıza baktığımızda aynı otoriteyi küfür kurmaktadır. Ve biz dur diyene dek bu otorite varlığını sürdürecektir. Yukarıda zikredilen kişiler değil algılar önemlidir cümlesine dikkat çekmek istiyorum. Haç ve hilalin kavgasında da isimleri hedef alanlar küçük beyinlerdir. Ve etkili bir sonuca ulaşamazlar, ulaşamadılar da.. Bizler yani Müslümanlar karşımızdakini iyi bilmeli, mücadele ettiğimiz fikirleri iyi tanımalıyız. O zaman göreceğiz ki Müslümanlara karşı bu düşünce (küfür) farklı kimlikteki kişileri tek bir çatı altında topluyor ve üzerimize salıyor.

Bu idrakin ardından aklımızda canlanması kuvvetle muhtemel bir soru vardır. " Bu kadar millet bir fikir etrafında toplanıp üzerimize yürürken biz İslam'ın nuru altında neden birlik olup küfre dur demeyelim, İslam'ı âleme hâkim kılmayalım? " Tarihte yaşananlardan ders almamız gerekiyor artık. Gerekli ki birlik olmadan, kardeş olmadan küfürün ateşini söndüremeyeceğimizi fark edelim. Yüce kitabımız Kur-an 'da açıkça belirtilirken iman edenlerin kardeş olduğu biz nasıl oluyor da bu kardeşliği aramızda tesis edemiyoruz. Allah kardeşlik bağlarımızı kuvvetli kılsın. Bize de bu yolda dirayet versin. Allah yolunda kardeşler olduğumuzu asla unutmayalım. Doğrular Allah'tan, yanlışlar ve eksiklikler bizdendi..

ALEMDAR

“Rüzgârın ve soğğun etkisiyle yüzüme çarpan kar taneleri beni iyice rahatsız etmeye başlamıştı. Neyse ki metro girişine varmıştım. Yürüyen merdivenlerden hızlıca indim ve akbili bastım. Soğuktan ellerim buz kesiyordu. Yerin metrelerce altına sıkıştırılmış soğuk ve cansız beton beni -ve tahminimce canlı olan her şeyi- daraltıyordu. Elektrikli raylara bakınca kendimi oraya bırakabileceğimi ya da sarı çizgiyi geçersen, şu adamın beni itebileceğini bilmek ölümü hatırlamama neden oluyordu. Herkes uzaklardan acı bir gıcırta sesi duymak için soğuk bir sessizliğe bürünmüştü. (Tren gelene kadar geçen birkaç dakikaya hiçbirimiz tahammül edemez olduk. Bu ve bunun gibi yeni hayatın gerektirdiği koşuşturmacalar yüzünden insanlar bir şey düşünemez, hissedemez hatta yaşayamaz oldu. Belki de ben de onlar gibiyim ya da artık doğru tespitlerde bulunamıyorum. Belki de onlar da benim gibidir.) Sadece sonsuz bir karanlık gibi görünen tünelden, önce bir fren sesi duyuldu. Sonra trenin geldiğinin habercisi olan o tanıdık rüzgar kalbime bir

ürperti saldı. Karanlığın içinden gelen ışığın gözüme çarpması ile kendime geldim. Kırmızı çantamı yerden aldım ve tren durduğu gibi vagona bindim.”

“Bu soğukta insanlar neden dışarı çıkar anlamıyorum. Sabahın bu saatinde bu güzergâhtaki metro nasıl bu kadar kalabalık? Kapının kenarında yer bulduğum için kendimi şanslı adediyorum. İnsanların boş ve anlamsız bakışlarına hedef olmaktansa kapıdaki karanlık yansımamı seyrediyorum. Yol da bitmek bilmiyor, bundan sonra tek başıma dışarı çıkmayacağım. Çünkü insanların arasında var olduğumu ya da var olduklarını anlayamıyorum. Kimse kimenin varlığından haberdar değil. Belki aynı düşünceler yanımdaki kırmızı çantalı adamın da kafasını kurcalıyor. Tıklım tıklım dolu olan trene binişi insanların varlığını umursamazlığına inandığını gösteriyor. Bir sonraki durağa yaklaşırken aklıma şu soru takıldı; Düşünmeyenler, gerçekten yoklar mı?”

KARAMSAR AMBİYANS

Kara toprak üzerinde
Dev ağaçlar arasında
Yitik orman içinde
Tek başına duran lale
Sorguluyor
Sorgulamıyor
Gözyaşlarına teslim
Ağlıyor
Ağlamıyor
Gözyaşlarına sevgim

Şarkım dolanırken dilimden diline
Cehennem güneşi alev topu
Bir fısıltı için söner bile

HAYALİ

kimdir var'da olan?

Elimizde kafalarımızı gömdüğümüz telefonlar varken onların ellerinde bedenlerinin gömüldüğü topraklar var. Peki kim varlıkta?

Sırf internette daha fazla beğeni alabilmek için uğraşan bizler mi yoksa kuduz kâfirlerin attığı bombalardan kaçmaya çalışan kardeşlerimiz mi?

Bizim varlığımız ne ki? Bir ölü ruh, çat pat kılmaya çalıştığımız bazen de kılmadığımız namaz, her gün vicdanımız sızlamadan çöp kovasını ağzına kadar doldurduğumuz yemeklerimiz, başından saatlerce ayrılmadığımız televizyonlarımız, paramızı hiç umursamaksızın oturduğumuz köşk yavrusu evler. Varlıklı mıyız? Hayır, aksine hepimiz birer ölüyüz.

Kardeşlerimiz derken dahi utanmamız gereken insanların neleri var? Brandadan evleri, etrafında eski evlerinin harabeleri, belki de hiç olmayan kuru ekmekleri, taş üstü küçük yatacak yerleri var. Böyle söyleyince biz yokluk nedir bilmeyen insanlara garip geliyor. Nasıl olur da varlıklı olurlar diye. O kadar kötü bir durumdayız ki varlığı somut hale getirmişiz. Halbuki onların tüm dünyayı saran yürekleri, sürekli okuyup başuçlarından ayırma-

dıkları Kur'an'ları, belki de üstünde uydukları her şeyden temiz seccadeleri, hepsinden daha önemlisi kalplerinde Allah korkusu var. Biz kalbi binalar gibi taşlaşmış insanların anlaması zor şeyler.

Biz ki ölümü elliden sonra hatırlar, Allah'ın emirlerine göre yaşadığımızı zannederiz. Belli zamandan sonra Yaradan'a dua etmek aklımıza gelir. Tüm bunlara rağmen hâlâ midemizi dolduraya yemek yeriz ama hâlâ yediğimiz nimetlere şükretmeyiz. Suriyeli bir çocuk: "Ölmek istiyorum olur da cennete gidersem orda yemek yiyebilirim." diyorsa biz kendimize varlıklı kimseler diyemeyiz. Yokluğun içine saplanıp kalmış, git gide batmaktayız ve hâlimizden de memnunuz.

Onlar bir lokma yemek yeseler şükür ederler, secdeye kapanırlar. Hep kalplerinde Allah korkusu vardır; çünkü ölüm her an evlerini yıkıp gelebilir, yahut bir kurşun ile karşlarına çıkabilir. Biz ise böyle şeyleri televizyonda izlerken dayanamayıp hemen geçeriz.

Allah gerçek varlığı görmeyi hepimize nasip etsin.

EKREM EDİP

Mal Denilen Nedir Ki?

Allah'ın selamı üzerinize olsun kardeşler. Sizinle bir mühim konu için bir kez daha buluşmak bizi çok mesud etti. Dünyadaki varlıklarımızdan biri olan "mal" hakkında iki kelam etmek isteriz. Haydi o zaman Allah'ın rahman ve rahim olan adıyla başlayalım inşallah.

Mal, insanın mülkü, sahip olunan şey demektir. Bu mallar, bizim çalışarak ya da çalışmayarak elde ettiğimiz birtakım eşyalardır. Bu eşyalar içinde her şeyi kapsamaktadır. Günlük hayatta kullandıklarımızdan tutun da ismini dahi duymadıklarımıza kadar her şey maldır. Ancak unutmamalıdır ki en önemli mal ve emanet candır. Bunun dışındaki fâni dünya için olan mallara gönül bağlanmamalıdır. Çünkü bu dünyada beşerin gönül bağladığı başka bir şey de "mal"dır . Bu sevgi onu kalp hastalıklarından biri olan malı kaybetme korkusuna götürür. Ancak burada bilinmeyen daha doğrusu unutulmuş şey kabre girerken bir bez parçasından başka bir dünya malını kabre beraberinde götü-

rememektir. Sırat-ül müstakim ise o malı kaybetmek korkusu değil ona o malı veren Rabden korkmaktır. Lakin bu korku bir insanın bir zalimden korkmasına benzemez. Bu korku, saygı ve sevgi ile karışık olan bir korkudur.

Âşıkların maşuklarına karşı yazdıkları şiirlerde, böyle korku içinde olduklarını bildiren beyitleri az değildir. Maşukunu kendinden pek yüksek bilen bir âşık, kendini o sevgiye layık görmeyerek, hislerini böyle korku ile anlatmaktadır.

İnsan, sevdiği kimseyi, herhangi bir şekilde üzmemekten korkar. Allahü Teâlâ'yı ise, herkesten çok sevmek gerekir. Allah'ı çok seven bir kimse, herhangi bir yanlış iş yapıp, O'nu üzerim diye çok korkar.

Bizleri yoktan var eden ve bize çeşitli nimetler ihsan eden Rab-bimizi elbette çok sevmek gerektiği gibi, bu sevgiyi kaybetmekten de çok korkmak gerekir.

Allah'tan korkmak büyük derecedir. Kur'an-ı Kerim'de mealen buyuruluyor ki:

(Allah indinde en kıymetliniz, O'ndan en çok korkanınızdır.) [Hucurat 13]

(Allah'tan korkun! Biliniz ki Allah'ın azabı çok çetindir.) [Bakara 196]

(Allah'tan korkun ki, kurtuluşa eresiniz.) [Maide 100]

Allahü Teâlâ'dan bu denli korkmalı ama asla ümidi de kesmemeliyiz. Çünkü Rabb'imiz Kur'an-ı Kerim'inde mealen:

(Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin; çünkü kâfirlerden başkası, Allah'ın rahmetinden ümidini kesmez.) [Yusuf 87] buyurmaktadır. İslamiyet'te bu bahse (Havf ve Reca) denmektedir. Lakin bir şahıs bu havf ve recaya riayet etmez ise sonu hüsrarla biter. Bu sefer içini daha da kötüsü malı hakkında cimriliğe sürükler. Bundan sonraki evre ise tamahtır.

Tamah, mal toplama, biriktirme hırsıdır. Cimrilik ise, harcanması gereken yerde para harcamaktan kaçınmaktır. Cimriliğin içinde tamah da vardır. Her hastalığın çaresi vardır. Önce hastalığı teşhis etmek gerekir! Hastalık belli olunca ona göre ilaç verilir. Allah'tan korkan, kötülük işlemekten çekinir. Tamahın

kötü olduğunu bilen müslüman da bundan kaçır. Dinimizde mal sahibi olmak kötü değildir. Kur'an-ı Kerim'de mala hayır adı verilerek övülmüştür. [Bakara 180]

Hadis-i şerifte de buyuruldu ki: (Mal, salih kimse için ne güzeldir.) [Taberani]

Mal, kıymetli olduğu için onu israf etmek haramdır. Süfyan-ı Sevri hazretleri, malın insanın silahı olduğunu söyleyerek, insanın canını, malını, sıhhatini, dinini, şerefini mal ile koruyacağını bildirmiştir.

Dinimiz malı böyle övmüş, fakat mal hırsını, mal sevgisini yermiştir. Zengin olmak başka, mala muhabbet başkadır. Tamah mala muhabbettir. Tamahkâr, malını hayırlı işlerde kullanamaz. Mal sevgisinin kötü olduğunu bildiren hadis-i şeriflerden birkaçı şöyle:

(İnsan yaşlandıkça, iki şeyi gençleşir: Uzun yaşama arzusu ve mal sevgisi.) [Buhari]

(Mal ve makam sevgisinin, müminin dinine vereceği zarar, iki aç kurdun, koyun sürüsüne vereceği zarardan daha fazladır.) [Bezzar]

(Sakın tamahkâr olmayın! Tamah, fakirliğin tâ kendisidir.) [Taberani]

(Kanaat eden, en çok şükredenlerden sayılır.) [İbni Mace]

(Aza kanaat etmeyen, çok ile doymaz.) [Beyhaki]

(Mal ve mevki sevgisi, suyun sebebi yeşertmesi gibi kalpte nifaki yeşertir.) [İ. Gazali]

(İnsanoğlunun iki dere dolusu altını olsa, üçüncüsünü isterdi. Onun gözünü ancak bir avuç toprak doyurur.) [Buhari]

(Zenginlik, mal çokluğu değil, gönül zenginliğidir.) [Buhari]

Kur'an-ı kerimde bildiriliyor ki, İbrahim aleyhisselam, (Ya Rabbi, beni ve çocuklarımı puta tapmaktan korusun!) diye dua etmiştir. Puttan maksat para sevgisidir. Demek ki, parayı sevmek, puta tapmak gibidir. Bunun için "Paraya tapan helak oldu." buyuruldu. "Altın ve gümüşün kulu helak oldu. Sürçmedi, tamamen helak oldu." hadis-i şerifi, parayı çok sevenlerin akıbetini haber vermektedir. (Tirmizi)

Kanaat gibi zenginlik olmaz. "Âlim ilme, tamahkâr da mala doymaz." buyuruldu.

Cimrilik mal sevgisinden meydana gelir. Cimriliğin sebebi, uzun yaşama ümidi ile parasız kavuşamayacağı arzularıdır. Eceline üç gün kaldığını bilse, cimriye mal vermek zor gelmez. Fakat çocukları olur, onların yaşama-

sını kendi yaşaması gibi kabul ederse, cimriliği yine artar. Bu bakımdan çocuklar, cimrilik sebebi olabilir. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

"Çocuk, cimrilik sebebidir." [Hakim]

Kur'an-ı Kerim'de de mealen buyuruluyor ki:
"Mallarınız, çocuklarınız, sizin için fitnedir, imtihandır." [Tegabün 15]

"Mallarınız ve çocuklarınız, sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasın!" [Münafikun 9]

Peki daha demin bahsetmiş olduğumuz bu kalp hastalıklarının şifası nedir? Her hastalık, sebebinin zıddı ile tedavi edilir. Nefsin çeşitli arzularından kurtulmanın ilacı, aza kanaat ve sabırdır. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

"Allahü Teâlâ'nın ihsan ettiği az rızka, kanaat eden mümin, kurtuluşa ermiştir." [Müslim]

"Kanaat tükenmez hazinedir." [Beyhaki]

"Allahü Teâlâ kanaat edeni, kanaatkâr yapar." [Taberani]

"Aza kanaat etmeyen, çok ile doymaz." [Beyhaki]
Aza kanaat etmeyen çoğu bulamaz.

Çocuklarının fakir kalacağı korkusunun ilacı ise, cimrilikle zengin olunamayacağını, bıraktığı malları boşa harcayabileceklerini, hatta bazen servetin kötü yollara sevk ettiğini, zengin olacaklarsa bir başka yerden buna kavuşacaklarını düşünmektir. İnsan; her zengininin, miras sebebiyle zengin olmadığını, mirasa konanların ise, boşa harcadıklarını da bilmek gerekir. Çocukları iyi olursa, Allahü Teâlâ'nın onlara kâfi geleceğini, kötü olurlarsa, bıraktığı malları, kötü yollarda harcayacaklarını düşünmelidir!

Birçok cimrinin gaffetle öldüğünü, hasret çektiğini, bıraktığı malı mirasçıların harcadığını göz önüne getirmelidir. Cimriliğin her bakımdan kötü olduğunu düşünmelidir.

Aşırı mal sevgisinin ilacı, o maldan ayrılıp uzaklaşmaktır. Faydalı işte kullanmadığımız malı, denize atıp aşırı sevgisinden kurtulmak, cimrilikle saklamaktan daha az zararlıdır. Bir malı cimrilikle saklamak, riya ile başkasına vermekten daha kötüdür.

Mal, yılan gibidir; içinde hem zehir hem ilaç vardır. Malı kullanmayı bilmek gerekir. Yani biz malı kullanmalıyız, mal bizi kullanmamalıdır!

Cimrilik, verilmesi gerekeni vermemektir. Mesela yemeği olanın, aç komşusuna vermemesi, cimrilik olur. Cömertlikle israfın arasında orta yoldur. Kur'an-ı Kerim'de mealen buyruluyor ki:

(Onlar harcadıklarında, ne israf, ne de cimrilik ederler; bu ikisi arasında orta bir yol tutarlar.) [Furkan 67]

Ey kardeşlerim! Unutmayınız, Allahü Teâlâ Kuran-ı Kerim'inde: "Zinaya yaklaşmayın!" buyurmaktadır. Kişi, bu yüce kelâmın buyuruğuna binaen bu kalp hastalığı olan mal sevgisi, cimrilik ve tamaha sebep olabilecek şeylerden uzak durmalı ve havf ve recayı kendisinde bulundurmamalıdır. Hepinizi Allah'a emanet ediyor ve sağlıcakla kalmanızı temenni ediyorum. Vesselam.

RÜÇHAN

BEN VARIM ARKADAŞ

HERKES GİBİ BEN DE VARIM BU YOKLUK DAVASINDA
AKILLARIN GÜÇLÜK ÇEKTIĞİ BU KAVRAM SAVAŞINDA
ZİHİNLERİN BULANDIĞI SİSLİ DERYADA
BEN DE VARIM ARKADAŞ

SESİM ÇOK ÇIKMASA DA ARANIZDA
BAKIŞLARIM ÇOK ÇARPMASA DA BAKIŞLARINIZA
BENİM VARLIĞIM DA VARDIR BU YOKLUKTA
SORMAZ KİMSE BENİ VAR MI LEŞİ KENDİSİ
BEŞ PARA ETMEM BELKİ KİM BİLİR Kİ BENİ
CESEDİM VARSA DA BEN YOKUM BU VARLIKTA

KİM DEMİŞ YOKLUK VAR DİYE
KİM İNKAR ETMİŞ VARLIĞI VAR OLANI
KİM KOYDU Kİ KURALLARI
OYNUYORLAR ÜÇ MAYMUNLARI

SAHNE KAPANACAK ELBET BİR GÜN
VE SÖNECEK IŞIKLAR TIPKI UMUTLAR
AMA YANACAK MEŞALELER DİLLERDE NUTUKLAR
KİM NE DERSE DESİN BU UÇURUM DÜZLEŞMEZ
ÖMÜR BİTSE DE VARLIK SEVDASI BİTMEZ

VARLIK OLMASA DA BİRLEŞECEK YOLLAR
HERKES SIRDAŞ
NE DE OLSA BEN DE VARIM BEN DE VARIM ARKADAŞ

HALDUN

MÂLUM

Göstermek gerekiyormuş bazı şeyleri,
Anlamaları için fark ettiğini;
Unutarak irtikâb ettiklerini,
Hatırlayınca üzüleceklerini;
Evet, tanıyım bazı vuku bulanların;
Nasihati musibetsiz hor görenleri;
Unutarak marazın merhametten doğduğunu,
Hataları görmezden gelenleri;
Evet, tanıştım bazılarıyla;
Menfaati uğruna rol yapanıyla,
İğdiş ettiği hakikati,
Kendine mürşid eyleyeniyle;
Evet, tanıkıyım bazı düşlerin;
Düşmek için atılan ilk adımın,
Çıkmaza sürükleyen düşüncenin,
Yalnızlığa demirleyen serüvenin...

M E K T U M

var olan ben miyim?

Bir olguya var neden denir? Varlık için somutluk gerekli midir? Var olmanın şartı sistem tarafından kabul gören bir olaya tepki vermek, olaydan etkilenmek midir?

İnsanın hayatındaki en büyük korkularından biri de yalnızlık, bir başka deyişle toplumun dışına sürülmedir. İnsan bu duruma düşmemek için hayata tutunmak ister; kendini bu hayata sabitlemek, ölümsüz olmak ister. Daha çok hatırlanmaktır 21. Yüzyıl insanının gayesi, böylelikle kıstas olarak belirlenen çağdaş popüler insan zihninde daha çok yer tutar. İlgi çekmek ister 21. yüzyıl insanı. Bu nedenle kendisini, bir başka deyişle fitratını, bir türlü gerçekleştiremez. Her zaman belirlenen kafa yapısının içerisinde bulunmak ister. Burada yaşadığı sürece mutlu olacağını sanır. Çünkü o sistemin istediklerini yapmadıkça (flört, israf, moda, sigara, film, dizi, firka, eylem, isyan, sosyal medya)

o yoktur. Yaşama gayesi yoktur artık. Kimi zaman övünür, kimi zaman popüler olur, kimi zaman ise kraldan çok kralcı olur; ancak bu yollarla (insanları ezerek) yükselir. Ne kadar çok, topluma dayatılan sisteme boyun eğerse o kadar var olacağını sanır.

Peki biz dayatılan sistemden ne anlamalıyız ve ne anlıyoruz? Dayatılan sistem derken anlaşılması gereken normal kavramlar -kısaca- izmler-değil para tarafından veya çeşitli unsurlar tarafından "popülerler" yapılan sevgi sömürsüdür. İnsanların eğilimlerini, nefislerini, "hormonlarını" kullanarak yapılan sömürü demektir dayatılan sistem.

Sistem (veya çağdaş düzen) öncelikle eğilimlerimizi "eğitti". Muasır medeniyetler seviyesine çıkartarak bizi "özgürleştirdi". O bunu yapabiliirdi, çünkü o Tanrı'ydı(!)

MEYYİT

Fotoğraf: VEFA

Edeb ya Hu.

Kaldırıp atıyorum masamdaki insan yapımı kitapları.
Biz şiiirlere değil kağıda para veririz. Kimdi şiiirlerimize değer biçenler?

Nasıl insanın içinde insan varsa
Aşkın içinde aşk vardır
Duruyorsa tren biletlerimiz
Yolculuk bu aşkın kapısınadır
Telleri ince bir sazın
Yanık bir Anadolu türküsünün eşliğinde
Çobanların diyarında misafirlüğe
İlk adımlarımızı atarız ve
Her seferinde ilktir adımlarımız
Mutluluğu ve hüznü ve aşkı
İlk kez tadarız dudaklarımızda
Acıdan kalanlarla harman
Aşımıza katık ederiz
Hikayesi olmayan yolun
Hikayesi olmayan yolcuları
Hikayesi olmayacak şehirlerde
Tarihin çamurlu kaldırımlarında yok olup
Dostların gönüllerine defnedileceğiz.

Hiç

ZİRÜH

dergimahilas@gmail.com